

Hyror vi har råd med och områden vi trivs i!

Sammanställning av bordssamtalen som tog plats under:
Folkets Salong
söndag den 6 april 2025 i
Kulturhuset Bergsjön

Samtalsmenyn

Hyreshöjningar

- A) Hur påverkar hyreshöjningar individer, familjer och samhället?
- B) Var tas besluten och hur kan vi påverka?
- C) Vad behöver göras på politisk nivå för att minska hyreshöjningarna?

Trivsel inne och ute

- A) Vad är det fina och det svåra med att bo i ett hyreshus i Bergsjön?
- B) Vad tycker du borde förbättras med lägenheterna och i området?

Att påverka sitt område

- A) Vad skulle du vilja se mer eller mindre av i ditt område och vad är du villig att göra?
- B) Vad vill du att politikerna ska satsa på?
- C) Vilka frågor är viktiga att som hyresgäst få inflytande i, och på vilket sätt skulle du vilja delta?

GRUPP 1

Hyreshöjningar

Många upplever en växande ekonomisk stress. Lönerna står still eller minskar, samtidigt som hyrorna fortsätter att öka. Matpriserna, parkeringsavgifter och andra vardagskostnader stiger också. En kvinna berättade att hon tvingats flytta till en mindre och äldre lägenhet för att klara ekonomin. Hon har barn, men överväger nu till och med att flytta till en etta för att få ned hyreskostnaden. Hon betonade att detta inte bara är ett problem för vuxna, utan påverkar barn och ungdomar i allra högsta grad. En invånarguide som deltog i samtalet som tolk lyfte att frågan om hyreshöjningar är den mest återkommande bland invånare i området. Många undrar varför hyran höjs år efter år, särskilt när ingen renovering genomförs. Samtidigt ökar andra kostnader. Hyresgäster uttrycker frustration över att bostadsbidraget inte anpassas i samma takt som hyrorna, vilket gör det ännu svårare för redan utsatta hushåll att få ekonomin att gå ihop.

Det väcktes även en konkret idé: att bostadsbolagen borde förbereda hyresgäster på kommande kostnadsökningar genom att visa kalkyler för vad hyran kommer att bli efter planerade renoveringar. Det skulle skapa mer förutsägbarhet och möjlighet för hushållen att planera sin ekonomi i tid.

Trivsel inne och ute

Flera deltagare uttryckte att de upplever Bergsjön som eftersatt i jämförelse med andra stadsdelar, till exempel Frölunda. I Frölunda åtgärdas fel i lägenheter inom några dagar, medan samma typ av ärenden i Bergsjön kan ta flera veckor. Detta skapar frustration och en känsla av att olika områden behandlas olika, trots att hyresnivåerna inte alltid skiljer sig så mycket.

En politiker från Poseidon berättade att styrelsen ofta diskuterar renoveringar och att det finns en medvetenhet om att många hyresgäster har en ansträngd ekonomi. Han menade att det behövs fler samtal med de boende för att bättre förstå vilka behov som faktiskt finns och hur man kan genomföra renoveringar på ett sätt som inte driver upp kostnaderna i onödan. Trivsel skapas inte bara genom fysiska förbättringar, utan också genom att boende känner sig lyssnade på och respekterade. När det tar lång tid att åtgärda problem, eller när beslut tas utan dialog, försvinner den känslan.

Att påverka sitt område

Samtalen visade på ett stort engagemang bland de boende – men också en känsla av maktlöshet. Flera undrade hur mycket man egentligen kan påverka när beslut om hyreshöjningar och satsningar ofta fattas långt över huvudet på både kommunpolitiker och invånare.

En annan politiker berättade att hen tar med sig frågorna som diskuterats runt bordet för att lyfta dem vidare i andra politiska sammanhang. Det är ett steg i rätt riktning, men många efterlyser mer direkt inflytande – särskilt när det gäller ekonomiska frågor som påverkar vardagen så starkt.

För att skapa verklig förändring krävs en tydligare koppling mellan de boendes behov och besluten som tas. Invånarna efterfrågar mer transparens, bättre dialog och framför allt att deras röster får faktiskt genomslag. Ekonomisk press och otrygghet i boendet är inte bara enskilda problem – det är samhällsfrågor som kräver strukturella svar.

GRUPP 2

Hyreshöjningar

Hyreskostnaderna blir en fälla – det är svårt att ta sig ur en ond cirkel där mer pengar går till boende, men lönerna inte följer med i samma takt. För unga, särskilt studenter, är situationen extra tuff. Det är svårt att hitta små, billiga lägenheter i Göteborg, medan det i mindre städer som Trollhättan finns bostadsgaranti för studenter.

Flera frågor lyfts: Hur mycket vinst ska fastighetsägare egentligen ta ut? Vad är skillnaden i regler och praxis mellan privata och allmännyttiga bolag? Hur fungerar marknadshyra i praktiken?

Det finns en oro för vad som händer med barn och unga när familjers fasta kostnader ökar så mycket att fritidsaktiviteter måste prioriteras bort. När barn saknar sysselsättning kan det i förlängningen leda till otrygghet. Att en tvåa i Kviberg på 44 kvm kostar lika mycket som större lägenheter i andra delar av staden väcker också frågor – boendet blir mindre, men kostar mer.

Staten har ett ansvar att se till att fler prisvärda bostäder byggs. Bostadsbristen är akut – över 60 000 personer står i kö. Det finns även frågor om transparens: vart går hyreshöjningarna? Finns det en avsatt pott för renoveringar, och hur beslutas det vad pengarna används till? Det påpekas även att färre unga engagerar sig i dessa frågor. Många får inte information om hur viktigt det är att organisera sig för att kunna påverka sin boendesituation.

Trivsel inne och ute

Barn och unga vistas inte längre utomhus i lika stor utsträckning som tidigare. Samtidigt är fritidsgårdarna ofta den enda plats där ungdomar kan umgås tryggt men när man fyllt 20 år finns det sällan något naturligt sammanhang att gå vidare till. Denna övergångsperiod saknar mötesplatser och leder till att unga vuxna ofta står utan stöd.

Att påverka sitt område

Många unga saknar information om vilka rättigheter de har som medborgare och hur de kan påverka sin närmiljö även innan de har rösträtt. Det finns ett stort behov av att lyfta demokratiska processer och visa att man kan göra skillnad även i tidig ålder.

Ett bra exempel är Tynnereds demokratigrupp, där unga får möjlighet att diskutera samhällsfrågor och lära sig hur de kan påverka, trots att de ännu inte får rösta. Liknande initiativ efterfrågas i flera områden.

Navet i Bergsjön lyfts som en viktig plattform där invånare kan engagera sig och påverka. Ändå saknas ofta vuxna förebilder i det offentliga rummet – fler vuxna ute i området skulle öka tryggheten och ge barn och unga en känsla av att någon ser dem och bryr sig.

Slutligen handlar det om kunskap. Att förstå sina rättigheter som medborgare, att känna till vilka möjligheter som finns att påverka – och att känna att det faktiskt går att göra skillnad. Unga är framtiden, och därför måste samhället investera mer i deras medvetenhet, delaktighet och framtidstro.

GRUPP 3

Hyreshöjningar

En del uttrycker en känsla av att de som hyresgäster blir dubbelbeskattade – varför betalar vi extra för sådant som redan borde täckas av våra skattepengar?

Underhåll av fastigheter är fastighetsägarens ansvar, och det borde vara AB Framtiden som står för dessa kostnader – inte hyresgästerna. Trots detta ser vi att renoveringar och underhåll ofta finansieras genom höjda hyror, vilket upplevs som både orättvist och ekonomiskt ohållbart för många.

Det råder också en stark kritik mot systemet för hyresförhandlingar. Det upplevs som att både Hyresgästföreningen och Allmännyttan står på samma sida, vilket lämnar hyresgästerna utan verkligt inflytande i frågor som direkt påverkar deras ekonomi och trygghet. Det är tydligt att det krävs en strukturell förändring. För många tar pengarna slut redan i mitten av månaden.

Trivsel inne och ute

Trivsel handlar inte bara om att ha det fint inomhus – det handlar också om hur våra bostadsområden utformas och underhålls. Ett återkommande klagomål gäller att vissa delar av Bergsjön, exempelvis runt Rymdtorget, får oproportionerligt mycket satsningar som lekplatser och upprustning, medan andra områden i stadsdelen hamnar i skymundan.

När det gäller renoveringar finns en stark upplevelse av att de inte sker i dialog med de boende. Många upplever att bolagen ser renoveringar som en affärsmöjlighet snarare än ett behov som utgår från hyresgästerna. Trivsel och trygghet bör förankras lokalt, och beslut om renoveringar måste ske i nära samråd med de som faktiskt bor i området.

Att påverka sitt område

Det finns en frustration över att det är svårt att påverka sitt område på riktigt. Trots att staden satsat hela 11 miljarder på förortsutveckling i Göteborg upplever många att dessa investeringar inte syns i vardagen. Det skapar en känsla av att beslut tas långt ifrån de som faktiskt berörs – ofta på nivåer ovanför kommunpolitiken.

Om förändring ska vara möjlig krävs att boende ges verkligt inflytande, inte bara som en formalitet. Det måste bli tydligare var pengarna hamnar, vilka prioriteringar som görs, och hur vi gemensamt kan styra utvecklingen i våra bostadsområden. Bergsjöns framtid formas bäst av dem som bor här – inte av externa aktörer utan förankring i vardagen.

GRUPP 4

Hyreshöjningar

Många upplever att det är svårt att få ekonomin att gå ihop med tanke på den disponibla inkomsten. Risken är stor att människor tvingas lämna sina hem – men vart ska de ta vägen?

Det finns en utbredd frustration över att hyresvärdarna inte tydligt redovisar vart pengarna från hyreshöjningar faktiskt går. Varför används hyrespengarna till kostnader som inte är nödvändiga eller direkt gynnar hyresgästerna? Det upplevs ofta som att hyresgästerna får betala för renoveringar som inte efterfrågats och som inte känns relevanta i nuläget.

Dessutom väcks frågan: varför ska hyresgästerna täcka ökade kostnader som inte de själva orsakat?

En annan aspekt som oroar många är införandet av varmvattenmätare i nyrenoverade hus, vilket ytterligare ökar boendekostnaden. Även om det motiveras som ett sätt att skapa rättvisa mellan hushåll med olika förbrukning, innebär det en extra ekonomisk börda – särskilt i kombination med höjd hyra.

Trivsel inne och ute

Framtiden AB har lyft fram nya satsningar, så kallad “vårdande renovering” inom allmännyttan som ett alternativ till hårt kritiserade lyxrenoveringar. Fokus ska nu ligga på återbruk och långsiktigt hållbara lösningar. Exemplet Gårdstensbostäder visar också att lokalt engagemang kan skapa verklig förändring. Det är det enda bostadsbolaget där hyresgäster, inte politiker, sitter i styrelsen.

Att påverka sitt område

Det är viktigt att förstå att stadsdelar som Bergsjön inte är isolerade – de påverkas av bredare samhällsstrukturer. Därför är det avgörande att knyta samman områden och föra en gemensam kamp mot de orättvisor som finns. Det handlar inte bara om hyror, utan om strukturella skillnader som kräver bredare lösningar.

Samtidigt ifrågasätts varför så mycket fokus läggs på hyresnivåer, när det finns andra vägar att gå – till exempel att arbeta för höjda inkomster och stärkt ekonomisk trygghet. En sådan strategi kan på sikt vara mer effektiv för att skapa verklig förändring för invånarna.

GRUPP 5

Hyreshöjningar

Hyreshöjningar drabbar människor olika beroende på inkomstnivå. För den som har en låg lön blir varje procentuell höjning en betydligt större börda. När hyrorna ökar med exempelvis 5 %, samtidigt som lönerna bara ökar med 2 %, skapas en växande ekonomisk klyfta. Det blir en tydlig rättvisefråga – bostaden är en grundläggande rättighet, men den håller på att bli en klassfråga.

Renoveringar spelar också en viktig roll i hyressättningen. Många hyresgäster upplever att dessa renoveringar inte är efterfrågade av dem som faktiskt bor i lägenheterna. I Majorna finns till exempel fortfarande lägenheter med gasspis – och frågan som ställs är: måste verkligen alla renoveringar göras, och till vilket pris?

Det lyfts förslag på lösningar, som statliga investeringsstöd för ombyggnationer och höjda bostadsbidrag. Dessa skulle kunna mildra effekterna av hyreshöjningar och skapa större trygghet för boende med lägre inkomster.

Trivsel inne och ute

Många upplever en växande oro kring boendesituationen – inte bara för att det är dyrt, utan också för att man känner att man tappat kontrollen över sin vardag. När man inte har något att säga till om kring renoveringar, underhåll eller hyressättning, växer känslan av maktlöshet.

Frågan om trivsel handlar också om vad vi vill att bostäder ska vara. Är det rimligt att familjer måste tränga ihop sig i en lägenhet för att ha råd att bo kvar? Samtidigt som vi kanske inte vill hamna i en situation som i delar av England, där människor med låga inkomster tvingas bo i undermåliga bostäder med mögel och hälsorisker.

Vi måste hitta en balans mellan rimligt underhåll och renoveringar – utan att det leder till att människor tvingas flytta på grund av prischocker.

Att påverka sitt område

Det finns ett tydligt behov av att stärka möjligheten för människor att påverka sin boendesituation. Flera uttrycker att det känns som att man inte kan styra över sitt eget liv, särskilt när beslut fattas ovanför deras huvuden – ofta av fastighetsägare eller bolag som inte bor i området själva.

Som det nämndes i filmen: Regering och riksdag sätter inte hyror och kan inte detaljstyra, men politiken kan fortfarande göra skillnad. Genom riktade stöd, regleringar och tydliga direktiv kan man skapa bättre förutsättningar för rättvisa bostäder.

Vi behöver prata mer om de ekonomiska realiteterna – om vad människor faktiskt har råd med, om hur vi bygger bostadspolitik som inkluderar alla, och om vilken sorts bostäder vi vill ha i Sverige. För att något ska förändras krävs både politisk vilja och en stark, organiserad röst från de som berörs mest.

GRUPP 6

Hyreshöjningar

Flera hyresgäster uttrycker oro över de höga hyrorna och en person berättar att hon överväger att flytta eftersom kostnaden blivit ohållbar. Det finns även en utbredd frustration över att hyresgästerna tvingas betala för reparationer och underhåll när saker går sönder i lägenheterna. Många ifrågasätter varför detta ansvar läggs på dem, och anser att det är hyresvärdens ansvar. Detta har lett till en stark kritik mot hyresvärdarna, då många upplever att de varken lyssnar eller agerar utifrån hyresgästernas behov..

Trivsel inne och ute

Flera boende berättar att de har bott länge i Bergsjön och trivs bra i området, men att de nu överväger att flytta på grund av de återkommande hyreshöjningarna. Många beskriver att området tidigare upplevdes som stökigt, särskilt på grund av vissa ungdomars beteende, men att situationen har förbättrats de senaste åren.

Att påverka sitt område

En känsla av maktlöshet genomsyrar samtalen. Flera personer uttrycker att det inte känns meningsfullt att prata med politiker, då de inte tror att det kommer leda till någon förändring. Det finns en stark upplevelse av att varken politiker eller hyresvärdar lyssnar, vilket har lett till låg tillit och ett minskat engagemang i frågor som rör boendemiljön.

För att skapa verklig förändring menar många att både beslutsfattare och hyresvärdar behöver visa ett genuint intresse och vara mer lyhörda för hyresgästernas behov och synpunkter.

Under samtalet framkom också en oro över att det inte finns pengar över till fritidsaktiviteter, vilket kan leda till att barn blir utan meningsfull sysselsättning och i värsta fall riskerar att dras in i kriminalitet. Det uttrycktes även ett tydligt behov av att fler från området kommer ut i arbete, som ett sätt att bryta negativa mönster och skapa bättre ekonomiska förutsättningar för människor i området.

GRUPP 7

Hyreshöjningar

Många upplever att hyrorna ökar i en takt som inte matchar löneutvecklingen. Det väcker frågan: varför går det inte ihop ekonomiskt, trots att man arbetar? Det nuvarande förhandlingssystemet för hyressättning utgår från vad majoriteten av befolkningen har möjlighet att betala. I praktiken innebär det att 80 % anses klara hyrorna, medan 20 % har svårt att göra det – ändå sätts hyrorna utifrån ett slags genomsnitt. Detta skapar orättvisa då de med lägre inkomster drabbas hårdast.

Samtidigt påverkar inflationen hyresvärdarna som ofta motiverar hyreshöjningar med ökade kostnader. Men sedan en lagändring 2011 måste även de allmännyttiga bostadsbolagen verka med ett vinstintresse – något som inte var syftet tidigare. Förr skulle de tillhandahålla bostäder för alla, inte drivas som affärsverksamheter.

Idag har exempelvis Framtiden AB ett vinstkrav på 5 %, vilket också pressar upp hyrorna.

Många ställer sig frågan: varför ska hyresgäster betala för välfärden via hyran – något som egentligen borde täckas av skattesystemet?

Att påverka sitt område

Det finns ett växande behov av att förändra systemet – både vad gäller hyressättning och hur bostadsbolagen styrs. För att lyckas krävs gemensam organisering.

Vi behöver samla oss för att kunna påverka de strukturer som skapar ojämlikhet och tränger undan låginkomsttagare från bostadsmarknaden.

Även om lagändringar måste ske på nationell nivå, finns det också lokala möjligheter. Genom att påverka kommunens ägardirektiv kan man ställa krav på att allmännyttan inte ska behöva ha lika höga vinstkrav. På så sätt kan bostadspolitiken återgå till sitt ursprungliga syfte: att ge alla människor en god och trygg bostad. Det är tufft ekonomiskt för många idag, men det är inte en ofrånkomlig verklighet.